

ויזרע יצחק

שנה יג'

<p>פרשת "נצבים וילך" הפטרה: "שוש אשיש" כג' אלול תש"ף</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת</p> <table border="1"> <tr> <td>י"ב</td> <td>ת"א</td> <td>חיפה</td> </tr> <tr> <td>18:14</td> <td>18:29</td> <td>18:21</td> </tr> <tr> <td>כניסה</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>יציאה</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ר"ת</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>20:09</td> <td>20:04</td> <td>20:04</td> </tr> </table>	י"ב	ת"א	חיפה	18:14	18:29	18:21	כניסה			יציאה			ר"ת			20:09	20:04	20:04
י"ב	ת"א	חיפה																		
18:14	18:29	18:21																		
כניסה																				
יציאה																				
ר"ת																				
20:09	20:04	20:04																		

הגיגים לפרשת השבוע

"למען הקים אותך היום לו לעם" (דברים כט' יב)

לפי ה"אור החיים" הקדוש הפסוק בא לתת טעם לברית הערכות ההדדית של עם ישראל. כי יכול לבוא אדם בטענה שמה שמחייבים אותו על מעשה שלילי של זולתו מכביד עליו והוא אינו מבין מדוע ה' עושה לו את זה. בא הכתוב ואומר שכוונת ה' היא לטובה, "למען הקים אותך היום לו לעם", כי לולא הערכות ההדדית יהיו ישראל חוזרים לאחוריהם, היום יפגע אחד בעבירה קלה ומחר בעבירה חמורה, ובזה יהיו נשמטים מעדת ישראל מעט מעט עד שכל עם ישראל יפגע מהיות עם ה', ובזה שעשה הקב"ה אל כל ישראל ערבים, בכך יתנו לב לעובר עבירה אחת קלה כבחמורה ויתקיימו להיות עם סגולה, כך שהערכות ההדדית אינה אלא לטובתנו כדי לקיימנו.

"הנסתרת לה" א-להינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה" (דברים כט' כז)
 רבינו בחיי מביא בשם הרמב"ם פירוש על הפסוק שלפנינו, "הנסתרות לה" א-לקינו" כלומר סודות התורה הנסתרים וטעם המצוות הם של הקב"ה, וגם אם יזכה האדם לכך שאוזנו תקלוט שמץ מהם ויגיע לידיעה של שורש המצוות ועיקרם בתורת הנסתר שבה, אין בכך רשות להיפטר מתורת הנגלה ולא לקיים את מצוות באופן המעשי שלהם, שהרי "הנגלות לנו ולבנינו" על מנת "לעשות את כל דברי התורה".

"בן מאה ועשרים שנה אנכי היום" (דברים לא' ב)

מבאר רבינו החיד"א ב"דברים אחדים" את דברי משה בדרך ההלצה, ואומר שמה נמלא נחת רוח ונגרם לו עונג רב בראותו שכל עם ישראל קבלו את תוכחתו ועמדו בה. וזה מה שנאמר "ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", כלומר, היום מלאו ימי ושנותי בראותי שזכיתי ואתם כולכם, ששים רבוא, אוהבים את התוכחות, ואני יכול למות, כי היום מלאו ימי ושנותי, כיון שאין קץ למעלת מזכה החייבים, ובפרט אם זה כל עם ישראל. וכמו שאמרו בזה "דאלו בני נשא ידעי הו רדפי בתר חייבא כרדוף בתר חיי" [לו ידעו האנשים, היו רודפים אחר החייבים כרודפם אחרי החיים]. וזה מה שאומר הכתוב "ולמוכיחים ינעם" (משלי כד' כה), שכאשר מקבלים את התוכחה הדבר מורה שיש יראת שמים במוכיח, כי "דברים היוצאים מהלב נכנסים בלב", לכן ינעם למוכיחים כשדבריהם עושים פירות, "ועליהם תבא ברכת טוב" בשכר זיכוי החייבים.

"ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה" (דברים לא' ג)

אצל הבנים לא נאמר "ישמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" כמו שנאמר אצל הבוגרים בפסוק הקודם. מבאר ה"משך חכמה" שמצוות התורה מחולקות למצוות "עשה" ומצוות "לא תעשה" זה מסביר את מה שנאמר אצל הבוגרים "למען ילמדו ויראו את ה'", שזה בבחינת "סור מרע" ושמירת מצוות "לא תעשה", שבזה שייך מורא ונאמר עוד "ושמרו לעשות", שזה בבחינת "עשה טוב", וקיום מצוות "עשה". אבל אצל הקטנים, אפילו שהגיעו לגיל חינוך, הן אינם חייבים אינם מהתורה בקיום מצוות "עשה", כי מצוות חינוך היא מדרבנן. אבל הם חייבים במצוות "לא תעשה" ואמרו חז"ל שקטן האוכל נבילות בית דין מצווים להפרישו. לכן אמר אצל הקטנים, "ישמעו ולמדו ליראה", הם מחויבים לפרוש מהאיסור אך אינם מחויבים בקיום העשה.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

פרלה לוטאט בת סימונה ז"ל נלב"ע כב' מרחשון תש"ף, אריק שלום בר גורגיה ז"ל נלב"ע יז' תמוז תש"ף
תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל
 נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
 נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג
 תנצב"ה

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
 נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

"ושבת עד ה' א-להיך" (דברים ל' ב')

מעיר ה"פנים יפות" שבפרשה מוזכר שלוש פעמים עניין ה"תשובה". נאמר כאן "ושבת עד ה' אלהיך", ונאמר "ואתה תשוב ושמעת", ועוד נאמר "כי תשוב אל ה'", הדבר בא לרמז למי שעבר עבירה ושנה בה, שהדבר נעשה לו כהיתר, אפילו אם עבר את העבירה כמה וכמה פעמים, בתחילה הוא צריך לעשות תשובה וחרטה גמורה על מה שפשע ונעשתה לו העבירה כהיתר שזהו מרד בה', ואחרי זה צריך שיעשה תשובה על שתי הפעמים הראשונות, ואין צורך לעשות יותר "תשובה", למרות שעבר על כל עבירה כמה פעמים.

"לאהבה את ה' א-לוהיך לשמוע בקלו ולדבקה בו" (דברים ל' ל')

"וכי אפשר להידבק בשכינה? אלא, כל המשיא בתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטיא לתלמיד חכם והמהנה תלמיד חכם מנכסיו, מעלה עליו הכתוב כאילו דבק בשכינה" (כתובות קיא).

מסביר הרב משה מלכה ב"נטפי המים" שעצם ההדבקות בתלמיד חכם וההתקרבות אליו על ידי חתונה או דרך פרקמטיא, הרי שהוא מסתגל לאור הא-לוהי והוא נהנה ממנו ואז הוא מתוגל אליו ואינו מזיק לו כלל, כך יתאפשר לו להידבק בשכינה ללא כל חשש.

"ויכך משה" (דברים לא' א')

לפי שידע משה שהגיע יומו למות, והוא יודע שבני ישראל מצד אחד הם מצטערים מפריד ממנו ומצד שני הם מפחדים מהמלחמות שיהיו להם בארץ כנען. אומר רבי אברהם סבע ב"צורור המור" שמשה רוצה משה לנחם אותם על שני הדברים האלו. על הראשונה, אמר להם משה "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", וכבר זקנתי ושבתי ולכן "לא אוכל עוד לצאת ולבוא לפניכם", ולכן אין לכם להצטער כל כך על פרידתי. וכנגד השנייה, שאתם מפחדים ממלכי כנען, אל תפחדו כיון ש"ה' א-להיך הוא עובר לפניך והוא מלכך". והוא יושיעך ו"הוא ישמיד את הגויים האלה מלפניך". אבל על פכ פנים ברור שצריך שיהיה לעם מנהיג, ראש וקצין עליהם שלא יהיו "כצאן אשר אין להם רועה". על כך אומר משה "יהושע הוא עובר לפניך", הוא יהיה לך לראש ולקצין והוא יושיעך ב"עזרת ה' בגיבורים". "ועשה ה' להם כאשר עשה לסיחון ועוג".

"ואנכי הסתר אסתיר פני מהם" (דברים לא' יז')

בתשובה למה שיאמרו בני ישראל שכל הצרות הבאות עליהם נובעות מכך ש"אין א-לוהי בקרבי" אומר הכתוב שאין הדבר כמו שהם חושבים אלא בכל מקום שיהיו תהיה שכינתי מצויה שם אבל, "אנכי הסתר אסתיר פני", ולא אמהר להצילם. מוסיף ה"ספורנו" שמי שגרם לכך הוא עם ישראל עצמו, "על כל הרעה אשר עשה", הוא גרם זאת לעצמו בכך שהוא, "פנה אל אלהים אחרים", שיצילו אותו מהצרות המוצאות אותם על מה שחטאו, כלומר הם אינם פונים אל ה' לעזרה בתשובה ובתפלה אלא פונים להימלט באמצעות אלוהים אחרים.

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדוה את בני ישראל שיהיה בפייהם" (דברים לא' יט')

לכאורה, שואל הגאון מוילנא, לשם מה הוצרך הכתוב לציין כאן, פעם נוספת את עניין לימוד התורה, "ולמדו את בני ישראל", הלוא כבר מצאנו מספר פעמים במקרא שבהם נאמר שמשה רבינו לימד את בני ישראל תורה, כתוב: "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" וכתוב "ראה לימדתי אתכם"? ומתוך שבפסוק שלפנינו רוצה הכתוב להסביר את הטעם לכך שכל אדם צריך לכתוב לו ספר תורה ואין לא די בכך שישאל ספר תורה מחברו, כיון שאמרו חז"ל (ב"מ כט:): שהשואל ספר תורה מחברו, אסור למישהו אחר לקרוא עמו, ולפיכך לא די שילמד האדם בספר תורה שאול כיון אז הוא מנוע מללמד את חברו ומצד שני נאמר "שימה בפייהם" דהיינו לחזור ולשנן עד שיהא הלימוד שגור בפיו וגם זה אסור לעשות בספר תורה שאול, לכן חייב כל אדם "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת".

"הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה באזניהם" (דברים לא' כז')

אחרי שמשה אומר לבני ישראל "כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה" הוא חושש שמא יאמרו לו עם ישראל שהוא מקל בכבודם ומרשה לעצמו לומר להם שהוא יודע את מרים ואת קושי ערפם שממרים הם עם ה', אבל אילו היו כאן לפניו גם ראשי העם, זקניו ושוטריו הוא לא היה אומר להם כדברים האלה. לכן, אומר ה"אלשיך" הקדוש, משה מקדים ואומר "הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם", אלו הסנהדרין ודייני ישראל, "ושוטריכם", שהם כל ראשי ישראל, "ואדברה באזניהם את הדברים האלה", אותם דברים שאמרת, ומהם? "כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה", ולא אבוש מהם כי לא אחניף להם. וגם אם היו הגדולים כאן היית מעיד עליהם את השמים ואת הארץ ולא רק לכם בלבד אלא "ואעידה בם", גם להם, "את השמים ואת הארץ".

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם:

אליהו בן חמו בר אסתר, יוסף בנימין בר חביבה.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק" חוברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 21:30-30:20 לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315